

DEBRECEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
Hétköz: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felső szerkesztő:

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 413

Barázdák.

Hogy elhallgattak egyszeriben a debreceni Liga tagjai, mihelyt kézzel foghatóan bebizonyítottuk, hogy ők vagy öntudatosan, vagy tudatlanul a Kristófi portyázói voltak, akik a nemzeti jogok elleni merényletre vállalkoztak. Most tetszik ki valójában, mily vakmerő kalandorok akarták kezükbe ragadni a hatalom gyeplőit.

Máskor bezzeg nagy garral nyilatkoztak és felsziszentek a legártatlanabb célzásra is és a mérgees tajtékok csak úgy ontották. Most hallgatnak, mint a siket malac a burzában. Ez a hallgatás a mi elégtételünk, mert ez a hallgatag beismerés a bizonyítéka annak, hogy nekünk igazunk volt és igazunk van.

Mostanában a „Magyar Hírlap” cikksorozatát közöl az adóreformról. Az állami egyedáruság mindenhatósága a cikksorozat irányítóje, de egyuttal óriási tévedése is. No jó is volna, ha az állam a cukrot, petróleumot és minden egyéb fogyasztási cikket megadóztatna! Hiszen a közvetett adók miatt ugyanis elviselhetetlenek a köznép terhei és oly óriási a drágaság, hogy a középosztály is tele van panaszszal, sőt már a vagyonszámba embegek is kivándorolnak már Amerikába, mert itthon nem tudnak megélni.

De valamire még nem terjedt ki a M. H. nagy finánc zsenijének a figyelme. Van még olyan fogyasztási cikk, amelyre min-

denkinek szüksége van. Azt kellene megadóztatni. Ez a közfogyasztási cikk a levegő. Ha csak tízedfillért szednének is köbméter-jéért milliárdokat szedne be az állam évenként. Rajta hát derék finánc-szakiró!

Az ujságok sokat irnak, arról, hogy az amerikai milliomosok hogyan szórják a pénzt. Régebben az orosz hercegek és a magyar urak voltak a hajneresztő pazarlás képviselői Párisban. Például Esterházy Miklós, aki egyszer bankóval fűtött be a kandallóba. Most az amerikai nábobok ötletes pénzpoecskolásu hirtel tünnek fel. Hanem én azt gondolom, hogy ezek a hírek többnyire kacskák.

Mihelyt amerikai egyszerűen ráfójják, hogy ő a világ leggazdagabb embere. De a mi az uri tempókat illeti, valószínű hogy az amerikai milliomosok az uraskodásban mindenekelőtt gyakorlati üzletemberek.

Eszembe jut a nemzeti vonások jellemzésére a régi adoma. Három gazdag ur mulat együtt. Egy német, egy magyar és egy amerikai. A német a cigarettára ötös bankóval gyújt rá. A magyar szivart vesz elő és ezres bankót használ fűdibusznak. Az amerikai pedig kivesszi a csekkönyvét, kiállít egy százezeres dolláros csekket és azal gyújt rá.

Hát ilyen az okos amerikai! Amikor henceg, az se kerül neki semmibe!

Segítség a kisembereknek!

A napi események között, melyek az ujságolvasók figyelmét magukra vonják, újabb időben egyre nagyobb helyet foglalnak el azok a mozgalmak, melyeket körülbelül ilyen közös cím alá lehetne összefoglalni: Kisemberek panasza.

Mindenfelől a panaszok és sérelmek hatalmas tömege kér meghallgatást és gyors orvoslást bajaira, úgy hogy ma már a kormányzat is kénytelen kutatni az okokat, melyek ezt a szomorú és súlyos állapotot előidézték és számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy az egyes társadalmi osztályok gyöngülése éreztetni fogja a hatását az állami élet szabályszerű lebonyolításában is. Ha a kis egzisztenciák, melyek az alapjai minden állami alakulásnak, nem tudják teljesíteni az őket illető szolgáltatásokat, érthetőbben: ha a kisemberek megélhetése már oly súlyos válságokba sodródik, hogy adókat és egyéb illetményeiket sem tudják megfizetni, akkor ez már előhirdetője egy súlyos válságnak, melynek következei végzetessé válhatnak a társadalomra.

Föltűnő jelensége ezeknek a mozgalmaknak, hogy nemcsak oly népréteg panaszodik, melynek nincsen szilárd,

Upor, a költő, meg az angol.

Irta: Sz. Szigethy Vilmos.

Upor Fábán költő volt és a törvényszéki csarnokban írta meg mellékesen színes történetkét a gyermekétől irózó varróleányról, avagy a rideg pénzemberről, aki szórakozottan iratja mások nevét a váltókra, sőt olyan gyalázatos, hogy lejáratok alkalmával szigorúan követeli a forintjait. Upor mindazonáltal költő volt, ama mélabus alanyi versek szerzője, amelyek könnyeket csaltak a falusi kis lányok szemébe és csodás glóriával fonták körül a költőt. A muskátli alakok mögött gyönyörű szépen megrajzolták az ő alakját, sápadt arcán sohasem nyílt rózsza, ellenben szeméi emésztő lángban égtek, mélabusan keresve az ideált, aki a nagy világ forgatagában bujdokol és facsarja a legérzőbb szívet indokolatlan kegyetlenséggel.

Nem szívesen turkálók mások érzelmeiben, az is fáj, ha csákányos tót gyanánt lerombolom az illuziók korhadó gerendájú fáját, még is le kell lépennem a költőt, mert még sem járja ez a világbolondítás. Am tesék, bolondítsa ő el a nagy pénzintézetek

igazgatóit, akik előzékenyen szolgáltak mindenkor aranyos végű cigarettát, de ugyanakkor riasztó híreket kürtöltek Upor fülebe a pénzpiac ijesztő mérvű pangásáról. Mondom, ezeket tegye luddá és ne a hiszékeny kis lányokat. Leleplezésem is ott kezdődik, hogy a költő arca rózsás volt és párnás, mint egy henteskisasszonyé, szeméinek emésztő tüze is inkább kérdőjel volt, de hol késik az a nyomorult angol, aki régi gyakorlatok nyomán megbolondulva, egyszerre csak a nyakába borul és mesés pénzösszeget kínál fel?

Az angol, megfoghatatlan okokból egyre később és maga sem gondolta, hogy melyik pillanatban kell előtöppania. A mese kincsé ugyanis száz forint körül járt és a rohamosan közeledő alkonyi, majd éjszakai órák során devalválódott, le egészen egy koronáig, amelyből kikerül egy tea minden nélkül és kétszer cigarettá.

Ilyen szerencséje volt az angolnak, következésképp azon sem lehet csodálkozni, hogy Albion fiai vezetik a világkerék dalmét s arcátlanul nagy összegeket hagynak végrendeletileg csupaszkepű fiaikra és laposmellű leányaikra.

A mindennapra valót azért előteremtette

Upor Fábán, az alanyi költemények szelid-lelkű írója, mert ha ki is merül: az undorral fogadott előlegben. Gyula, a főpincér mindig volt olyan lovag, hogy bizkék a magyar irodalom föllendülésében és gyakorolja magát a legalkalmasabb rövás írásban.

Azon sem lehet csodálkozni, hogy ketjük között szorosatbra fűződött a bizalmas viszony, az pláne természetes, hogy Gyula családi körben testi-lelki cimborájaként emlegette Upor Fábánt, a jelenkor legfényesebb talentumát, mint akire nagy jövő vár még. Egyébként a kávéházban gondoskodott róla, hogy ne zavarja senki. Az egyik sarokasztalt neki tartotta fenn, hófehér kéziratpapír tündökölt azon állandóan, bizonyára nem lehetett távol a múzsá sem.

Valóban, ott ült a líkörös üvegek mögött és részint mosolygott, részint pedig harisnyát foltozott. Mariskának hívták, mint évszázadok óta minden elődjét s a költő szerint egy eszedesnek volt a leánya, aki gonosz mostohája elől menekült az immár tisztességes kenyérkeresetet biztosító állás elfoglalására. Upor fedezte föl, hogy milyen művelt lélek és mennyi érzelme van a poézis iránt, holott tekintésük végig társadalmunkon és azonnal észreveszszük, hogy a

Legjobb vetőgép a Melichár-féle páros sorú „UNICUM-DRILL”

Kizárólagos raktár és képviselő: Bächer Sandornál Bächer Rudolf ékegyár, Melichár Ferenc vetőgépgyár képviselője Debrecen, Piac-utca 26. szám. — A nagy tőzsde udvarában. 422-x-3

állandó megélhetési forrása, tehát a munkásság, hanem az a társadalmi osztály is, mely eddig, úgy, ahogy, mégis megtudta szerezni a megélhetését.

Hogy több esetet ne említsünk, panaszkodnak a dohánykísérők, a kiskereskedők, fűszeresek és ami most a legaktuálisabb, a mészárosok és hentesek.

Közös bajuk, hogy nagy az adó, magas a házár, a megélhetési eszközök drágulnak és az általános szegénység csökkenti a forgalmat. Nálunk, ahol a kispolgári társadalom még nem szilárdult meg, ahol az egyik csoport pusztulása megrendíti a többi vele összefüggő keresetágak létét, kétszeresen fontos, hogy erélyes és gyors intézkedésekkel elejét vegyék egy bekövetkező katasztrófának.

Nem elég fölismerni a bajt, segíteni rajta, ez a legfőbb kötelesség. És ez a kötelesség elsősorban a kormányzatot illeti.

Az államnak kötelessége a kispolgárok ekszisztenciáját megerősíteni.

Törvényekkel és rendeletekkel kell szabályozni azokat a tulkapásokat, melyek a saját önző érdekük érvényesítéseért meggátolják, hogy az állami életnek oly nagyjelentőségű szerve, mint a kispolgári társadalom, elpusztuljon. Könnyíteni kell a terheken. Kedvezményeket kell nyújtani a kisiparosnak és kiskereskedőknek. Gondoskodni kell igazságos adórendszerrel, irgalmatlanul ki kell pusztítani a lakás- és élelmiszer-uzsorát és ha mindezek megvalósulnak, akkor szünni fognak a bajok és újra meg fog indulni az erős és egészséges fejlődés, hogy megteremtse a jólétet és a gazdaságilag független szabad Magyarországot.

Az alkohol pusztítása.

Magyarország népe pálinkára 186.923.183 koronát, sörre 45.567.870 koronát és borra 174.967.500 koronát költött el a közel

mult évben. Ha még egyszer visszapillantunk a számok határtalan nagyságára, észszeszorul a szívünk s oseppt sem osodál kozunk azon, hogy a hajdanán hős szittya nemzet esenevész unokái lehorgasztott fővel s koldusbottal vitorláznak át a Oceánon.

Hiszen ha ezt a rangateg összeget csak egyetlen évre lehetne összegyűjteni (több mint 300 millió korona) nem maradna ebben az országban község iskola vagy templom nélkül s kevesebb lenne a nyomor, a köny. Ha azt mondjuk, hogy e hónapban nincs talpalattnyi tér, mit vér ne áztatott volna, elmondhatjuk azt is, hogy nincs talpalattnyi tér, melyet könyeinkkel ne öntözünk volna. És ezt a vérről és könnyről oly gazdagon öntött szent földet — száz és száz ezren hagyják el.

Ott csendesebb az élet, mint itten. Ott többet lehet szerezni, mint itten. Ott a törvénynek szigorú intézkedései óvják az embert az alkohol mértéktelen élvezetétől. Ott az életbiztosító ügyvekeinek első kérdése: iszik-e szeszese italt? — Ha igen, akkor csak állja a betétet, amit fizetnie kell. Angliában a korcsmában csak félórátig maradhat a pasas, akkor távoznia kell. Ott a korcsmározt szigorúan büntetik, ha olyan embernek ad italt, aki már részeg.

És így hozhatnák fel különböző rendszabályokat, különböző államokból, amelyek az alkoholizmus csökkentését célozzák.

Nálunk is történt valami. Megmozdult az egész társadalom — befordult a fal felé tovább aludni. Hadd csinálja a kormány, csinálják a hatóságok.

És a kormány csinálja. A közoktatásiügyi minisztérium minden hónapban kibocsát egy-két ukázt, felhívja a tanítói kart és társadalmat az alkoholizmus elleni küzdelemre. A pénzügyminiszter pedig minden hónapban szaporítja az italmérségi engedélyek számát. És mi a végeredmény? Iskola, ha nincs is minden faluban, de korcsma akad 3-4 is.

Tehát az állam az egyik kezében az orvosságos üveget, a másik kezében a mérget tartalmazó üveget nyújtja felénk. Tehát a társadalomra hárul a kötelesség. Felvilágosítani a népet arról a határolt nagy kárról, amit a szesz élvezete erkölcsi, egészségi és gazdasági téren okoz. Ami népünknek megkövesedett hite, hogy apaliunka életet, hogy anélkül munkás ember nem élhet. Hogy micsoda veszedelmeket hordoz méhében ez a tudat, annak részletezését, a söté-

tebbnél sötétebb képeket mindannyian ismerjük.

Valljuk be őszintén, hogy a mi társadalmunk e téren vajmi keveset, mondjuk éppen semmit nem tesz. Évek óta csak a sajtó tartja szőnyegen e kérdést. Itt handabandázunk — és a fehér asztal mellett iszunk. Közbe azon gondolkosunk, hogy teljes abszisztenciát fogadjunk-e vagy tartunk ki a mellett, hogy étkezés után egy kis vi-
zes bor nem árt.

Igy bizony nehezen haladunk! Szó se lehet arról hogy a fenti számok egyszerre elenyésszenek. Évről-évre fognak azok csökkenni. De kötelességünk a számoknak minél nagyobb mértékben való csökkentését előmozdítani.

Mert egy pillanatra sem szabad elfelejtünk, hogy e számok csökkenésével egyenes arányban kevesbednek a koldusbotok s apad a köny. A felénk nyújtott két üveg közül, a mennyivel közelebb jut hozzánk az orvosságos üveg, annál távolabb kerül tőlünk a mérget tartalmazó üveg.

Szó sincs róla, hogy egy kis számvetési feladat fölférne a minisztériumban is. Horribilis összeget vesz be az állam az tagadhatatlan. De ha ezzel szemben a másik serpenyőbe rakjuk az áruházakra, elme-gyógyintézetre, szanatóriumokra, lelehelő-
szakra, bíróságokra, ügyvédségekre, börtönökre kiadott összegeket, (tagadhatatlan, hogy ezekben az intézményekben a vezérszerep az alkoholizmus) s e mellé helyezük azokat az erkölcsi, gazdasági és egészségi károkat — én azt hiszem, hogy az utóbbi serpenyő az előbbivel szemben, jóval lejjebb sülyed.

De ne nézzük tétlenül e pusztítást, a mely következményeiben öldöklőbb minden pestisnél, minden háborúnál. Akármelyik Rómába vezető utat választjuk — csak oda érünk, Fölszinen kell tartani a kérdést, minden módon a cél elérésére kell törekednünk.

Egyház és iskola.

Nagyboldogasszony. Ma ünnepelte a róm. kath. egyház a legnagyobb Mária-ünnepet, Mária menybemenetelét. Az istenitiszteletek a következő sorrendben tartottak: reggel 6 órakor misézt. Kampell József, 7 órakor Bencik Ferenc, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepi nagymisét, Szabó István végezte segédlettel, utána Nyári

nőnevelés ferde irányt követ, nőink irányítása felületes uton halad.

Gyula ur, aki épp oly névtelenné született, mint annyi más, ravasz fordulattal igyekezett a kávéház nivóját is emelni, mikor olykor diszkrétan hajolt egyia-másik vendég füle mellé.

— Azt ott, kérem alásan, Upor, a nagyra hivatott Upor, aki azokat a szép verseket írja.

Egy kőbányai sertéskereskedőnő egyszer emlékezett is a nevére. Valami világfájdalmas költemény alatt látta, arról volt benne szó, hogy milyen szép a halál és boldogító előre hallani a mennyei kórust már ide lenni a földön. Elevenen látni a költőt, nem remélt boldogság volt s a megdöbbenés erejével hatott rá. Később valamelyest magához tért és odaintette Gyula urat.

— Ugy emlékszem, hogy abban a versben halottsápadt arorról beszélt. Hol van a halott-sápadt arc? Ez egy egészséges ur.

— Oh, kérem szépen, az csak úgy látszik. A költő nagyon beteg s bár ne adja az isten, de nem lehet tudni, hogy meddig húzza. Tessék csak a szemét nézni, egész kórház rá ki halál.

Upor följebb ment, volt ebben a pillanatban látható mozduliatot tett Gyula ur felé.

— Irni akarok, mondta elhaló hangon, kérek egy protekciós sonkát.

Könyszeredetten evett s még kavarta utána a pikkolót, mikor megindult ceruzája

a papíron. Lassan mászott, el elakadt, közben ideges megsemmisítő mozgásokat végzett. Fiatal diákok, akik színházban enés ürügye alatt szabadultak el hazuról s itt szívták magukba a brit óriás szelleme helyett a kávéház füstjét, irigykedve tekintettek feléje s amíg összeszori ott terdel, felszegen húzódtak meg a széken, arra gondoltak, hogy ime, ez is egyike az knak, akik elfoglaltak előlük minden helyet „lapunk hasábjain” s akik miatt ne lehet érvényesülni.

A költő a harmadik pohár szilvóriumnál jár s még mindig a levégtő bámulta. Rimet keresett erre, hogy: „szeszvedni hagysz” s nem találta meg akkor sem, mikor éjféli körül egyszerre néptelen lett a kávéház, csupán a kimenős férjek vitatkoztak az osztálytanácsos ur érthetetlen gögje felett egy sláfrunk mellett.

Mariska kisasszony még mindig nem készült el a harisnya-fejeléssel, de azért Upor felolvasta neki a verset.

— Oh, mily gyönyörűl tündött el a leány és ölbe eresztette a kezimunkát, fél könyökére támaszkodott, úgy halgatta. — Meg fog reggelre jelenni.

A költő összeráncolta a homlokát

— Azt hiszem soha Toredéknek szántam, hogy majd halálom után legyen mit találnia az utókornak. Oh, folytatta elborult tekintettel, csak akkor fogja valaki megtudni, hogy mennyire szerettem, de már késő lesz.

A leány szeretett volna még valamit

kérdezni de odalépett hat tálcával az egyik pincér különféle italokat, cukrokat gyűjtve egybe, Upor pedig észrevette, hogy Gyula ur, teljesen egyedül egy leghátulsó asztalnál, iratait és feljegyzéseit rendezi.

— Gyula ur, kérem, kezdte, egy óriási zavarból menthetne ki. Holnap reggel árverés lesz nálam és én olyan beteg vagyok, hogy nem tudom megírni ezt a verset, amely egyébként készpénz. Ha talán lenne olyan szives...

A fő Ganimed arca ebben a pillanatban kevésbé sugárzott az elragadtatástól, mégis megkérdezte:

— Sok?

— Csekélység. Harminc forint az egész de ha ötöt fizetek, föltétlenül várnak a hiénák néhány hónapig.

Gyula ur arca a harminc forint hallatára eikezdett a szívrávány színeiben játszani, később aztán annál nagyobb örömmel nyult, a tárcájához.

— Tessék.

A költő aztán kezet fogott vele és ki-nevezte a társadalom legtisztességesebb oszlopának. Miután pedig az esteli sonkát és járulékait hozzájegyeztette elődjeihez, magára vette vékony felöltőjét és az utolsó villamosra kapaszkodva, besietett a redakcióba. Az inspekció rosszul esett ma, kabátjára való tekintettel az időjárás rovatvezetőinek hóviharos fenyegetései sem hozták ki a sodrából, fertály három felé rohant már egy bodegába lakmározni.

Reggel 8-kor megraggelizett (csésze habbal

Ignác predikált; háromnegyed 11 órakor Nyári Ignác fél 12 órakor dr. Kovács István misézett. Délután 3 órakor Iyánia, utána rózsafüzér volt.

Istentisztelet a király születésnapján. Ó császári és apostoli királyi felsége legmagasabb születésének évfordulója alkalmából folyó 1906 évi augusztus hó 18 án szombaton d. e. 10 órakor a Deák Ferenc utcai izr. templomban hálaadó istentisztelet lesz. — Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hasonzen v. such. 6. Hymnus. — Kérem: A t. hitk. képviselő tagok kéretnek, hogy d. e. fél 8 órakor a városháza tanácstermében, 10 órakor pedig az izr. templom baloldali esküvői szobában gyülekezni sziveskedjenek.

Uj polgári fiúiskola. Az Abeles-fél fuinternátus polgári fiúiskolával bővül, melynek I. II. és III. osztálya f. é. szeptemberében megnyílik. Beiratásokat naponta 11—12 ig fogad el az igazgatóság. (Nemzetőr-u. 3.)

Ertesítés. Az izr. hitközség által kibocsátott részkötvények tulajdonosai értesítetnek, hogy a részkötvények esedékes szelvényei ezentúl a Korona Takaréks. és Segély Szövetkezetnél váltatnak be.

Mise István király szobránál. Szent István napján tekintettel arra, hogy a budai várba főlránduló vidéki emberek mindannyian el nem férnek a Mátyás templomban és így nem hallgathatják végig az istentiszteletet, szent beszédet és misét fognak mondani künn a Szent István szobránál, a szabadban is.

Hajdúvármegye.

Lóköltő cigányok. Illés Imre hajdunánási gazdálkodó tiszapolgári tanyáján három lovát őriztetlenül kicsapta legelni. Este midőn beakarta azokat hajlani, csak a hült helyét találta lovainak. A megkárosított gazda azonnal jelentést tett a csendőrségnek, amely nyomban hozzá fogott a nyomozáshoz és végre a debreceni csendőrségnek sikerült kinyomozni a lóköltőket Testyán János, Rosta Ferenc és Balog Ferenc cigányok személyében. A tettesek vezérét Balog Ferencet kézre is kerítette a csendőrség és átadta az ügyességségnek. A két bűntárs kézrekerítése végett a csendőrség a nyomozást folytatja.

vajas kenyér, két tojás pohárban, husz krajcár borralaló), aztán a gőzfürdőben rajzolt magának kéjes képeket arról, hogy mint veszik fel eme szent pillanatban lakásán a nemleges árverési jegyzőkönyvet.

Alkonyatkor azonban, ikor fölgyultak a gázlángok, már magához tért a tompa zsibbadásból. Ez itt kezdődik a csoda, amely olyan bízhetetlenül hangzik, hogy magam sem hinném el, ha mástól hallanám.

Megérkezett a várva várt angol, aki eddig elég nyomorult módon késett és azt mondta neki:

— Ismerem a helyzetet, tudom a panaszaidat, én meg akarlak menteni az irodalom számára. Miért nem irsz többet?

— Ussom az adósságban, a hitelezők nem engednek élni, pedig érzem, hogy normális körülmények között még sok szép dolgot tudnék alkotni.

— Helyes. Ezzel megmentelek, csak ird össze, hogy kinek tartozol és mennyivel.

A költő hozzáfogott a munkához és minthogy nagyon megfeszítette az erejét, éjjelig el is készült a tekintélyes memorandummal. Az angol átvizsgálta és azt mondta:

— Holnap délelőtt megkapod az összes nyugtáidat, egyébként kistaffirozok egy egész esztendőre, sőt az ebédet is kifizetem tizenkét hónapra előre. Itt az ideje, hogy alkoss és fényt deríts hazánk sötét egére.

Valóban, Upor alig ismert magára másnap, mikor két hordár hozta lakására a rengeteg nyugtázott számlát, váltót és kiegyenlített előlegkérő cédulát. Nagy respektussal tekintettek rá a szerkesztőségben is, hozzá még véletlenül elseje lévén, kerek száz fo-

Akik a döghúst megették. A bihar megyei Bakonyszeg, Berettyó-Szentmárton és Mezöcsanak községek érdekes szentenciát mondott ki a miniszter. E három községben ugyanis nemrégiben gyanus tünetek között hullottak el a sertések. Az esetről értesített állatorvosok természetesen kiszálltak a helyszínére, hogy megállapítsák, vajon sertésvész pusztította-e el az állatokat. Azonban amikor kiérkeztek a falvakba az állatorvosok, az elhullott állatoknak hült helyét találták. A jó falusiak úgy okoskodtak, hogy tulaján a doktorok eszén és egyszerűen elfogyasztották a sertéseket. Az állatorvosokat ez azonban nem zavarta meg abban, hogy felmerült költségeiket ne kérjék. A miniszter most döntött az állatorvosok kérelméről. A döntés elutasítja a kérelmet; a hatósággal nem utaltatja ki az orvosok járandóságát, amde kötelezi a nevezett községeket, hogy végrehajtás terhe alatt fizessék meg az orvosok költségét. Azok fizessenek akik ettek.

HIREK.

Fokozódó drágaság.

Az árak emelkednek.

Nincs segítség.

Jól tudja mindenki, hogy a magyar állam földmivelő állam. És az is köztudomású dolog, hogy a politikai viszontagságoktól eltekintve, szárazságos, rossz gazdasági esztendők látogattak az országot. Megdrágult a kenyér, megdrágult minden élelmiszer anynyira, hogy — mint általánosan ismeretes — egyes vidékeken a kormány segítségére szorul a nép. Ugyazólván három egymás után következő esztendő közül egyik rosszabb volt a másikkal. Se buza, se tengeri, se takarmány nem termelt és ezek hiányában a legmagasabb fokra emelkedett a drágaság, amely nemcsak a legalsóbb népréteget sújtotta, hanem adósságba kergette a magyar középosztályt, a hivatalnokokat, kereskedőket, iparosokat egyaránt.

Az idei esztendő kezegető kiáltásokkal indult. Az időjárás pompás volt és a szegény, kiéhezett ország reményteljesen lélegzett föl, hogy végre megszűnik a nyo-

mor: a drágaság. Ma már tul vagyunk az aratáson és konstatahatjuk, hogy az aratás mindenütt a várakozáson fölül sikerült, úgy minőség, mint mennyiség tekintetében, tudjuk a hivatalos statisztika adataiból, hogy sok takarmány termelt, vagyis megvan minden előfeltétel arra, hogy az előbbi szomorú esztendők következtében fölszökött árak lejjebb szállítsanak. És a tavaszi áldást hozó esők után a gyönyörű termések láttára és az aratás kitűnő eredménye után a nép milliói biztosra vették, hogy majd olcsóbb lesz a kenyér, meg a bab, burgonya és egyéb élelmiszer. De hiába. A jó termés megvan, a várvárt kitűnő gazdasági esztendő elkövetkezett, de az árak ugyanazok, sőt sajnos magasabbak.

Debrecenben nemrég ismét fölemelték a mészárosok a hus árát. Másutt ezt csak most teszik. Igaz, nálunk sem a tanács, sem a rendőrség, sem maga a rendőrség nem látja okát és indokát az áremelésnek, mert a statisztika sem a jószágok árának az emelkedését, sem a fölajtás esökkenését nem mutatja, mégsem tudjuk elhinni, hogy a mészárosok eme karrell akciója egyedül a gazdasági vágyból és a közönség kizsákmányolására irányuló célzattól történt volna. Budapestén a pékiparosok éppen a nspokban határozta el, hogy a sütemények árát fölemelik. És amidőn ez ellen a hatóság vezetősége tiltakozott és az alacsony buzaárakra hivatkozott, — a pákek egyik előkelő alakja azt válaszolta, hogy az lehetséges, — hogy a buza olcsó, de ők nem buzából, hanem lisztből sütik a kenyeret, a lisztet pedig a malmok éppen olyan drágán adják, mind akkor, amidőn 7—8 koronával drágább vették a búzát. Hát ilyenforma differencia lehet a husnál is, hábár mindjárt konstataunk kell, hogy sántit a hasonlat. Sántit pedig annyival inkább, mert a takarmányhiány idején a mi mészárosaink — nem szállították le a hus árát, holott a jószágoknak semmi értéke sem volt, de most azzal a megokolással emelik, hogy van bő takarmány és így a jószág nem kerül eladásra. Ezt az utóbbi érvelést el lehetne fogadni kétségtelenül, ha a takarmányhiány idején valami nagyon olcsó húst kaptunk volna. Így azonban igen gyanus az érvelés.

Közvetlen védekezési mód ez ellen az abuzus ellen a hatósági mészárszék lenne, de sajnos, nálunk még az ily kísérletezés is balul üt ki. A mi közönségünk teljesen ki van szolgáltatva az élelmiszerárusok és a

— Lehetnék talán szolgálatára?

De a költő bágyadt mosolylyal intett.

— Köszönöm, barátom, most nem.

Keserű volt minden, örömtelen és igazolmánytalan. A muzsák pedig nem szeretik az ilyen világot, ez nem nekik való, hiszen idegzetük azonos az emberi idegzetekkel, vágyaik, céljaik egyformák a váltak az idők folyamán.

Szomoruan állapította meg azt a sápadtá vált arcú költő, de egy erős pillanatában el is határozta a radikális gyógymodot. Fölkereste az angolt, aki még mindig bolond volt és összekulcsolta előtte a kezét.

— Uram, ha így kell folytatnom, belebolondulok. Visszaadok, mindent, itt hozzák a hordárok utánam a számlákat, — tartsa meg és hajtsa be rajtam valamennyit.

— Helyes — mondta az angol és úgy cselekedett, amint mondta.

A költő arca pedig kezdte visszanyerni rózsás színét, az éjjeli órák közeledtén megérkezett a muzsa és halkan, szárnysuhannások kíséretében csókolva Uport homlokra, a ceruza gyorsan siklott tova a hóféhér papíron s megszületett nagy idők után az első mélabus, világfájdalmas költemény.

Hozzájárult a hangulathoz, hogy a bankigazgatók — akik már már szégyenletes lenézésben részesültek — aznap délelőtt praelegáltak savanyu arccal az ismét pangó pénzpiac páratlanul kellemetlen helyzetéről s Gyula ur lebegett mentsvár gyanánt a távolban, mint megmentője ama kétajtós szekrénynek és fényezett ágynak, amelyeken írásművészetüket szokták gyakorolni a tulbuzgó végrehajtók.

rintott nyujtott át neki a kiadóhivatal pénztárosa.

— Egedje meg, — mondja hogy kifejezést adjak meghatottságomnak.

— Csak tessék! hagyta rá Upor és egész hónapra át kéjelgett benne, hogy mindig van pénze. A borralalót fölemelte őt krajcárra, minden lépésnél fizetett, kollégákat segített ki három forintos kölcsönökkel s harmincadikán még mindig volt ötven forint a zsebében.

A szabója messziről készöntötte és becses egészsége után tudakozódva megkérdezte, hogy nincs-e valamire szüksége.

— A fizetés meliékes majd, ha lesz, akkor is jó lesz.

Diszkrét eleganciája megállásra kényszerített egy némely bankigazgatókat is.

— Van szerencsém, szerkesztő ur, rég tetszett már valami szépet írni:

— Igen nagyobb alkotásokkal vagyok elfoglalva, Tudja, az ember kimeríti a teljes erejét a csip csup dolgokkal, az idő pedig elszalad.

Ilyenkor megdöbönt egy kissé s a harmadik, vagy negyedik hónapban azt érezte, hogy nagyon elerőtlenedett. Kereste is az okot, hogy mitől? Mióta rendezett viszonyok közé jutott, nem irt egy szót sem, néha féljéskán keresztil rágia a tollat, hogy előteremtsem egy valamire való rimet, de Mariska kisasszony hasztalanul várt az újabb műremekre. Gyula ur még a régivel is nagyobb áhitattal nézte, viszont a fejét csóvalta a mindenkori rendes fizetésekénél. Mint a megszokás rabja, olykor a gyöngéd elérzékenyülés pillanataiban meg is kérdezte:

mészárosok mohó önkényének, kapzsiságának. Hatóságunk pedig elnéző, tétlen.

Mi a bajok gyökeres orvoslását egyes egyedül kormányintézkedésektől reméljük erélyes és böles kormányintézkedésektől.

Nem volt szándékunkban a debreceni 1 korona 60 filléres hus kérdését az országos politikával kapcsolatba hozni, de látjuk, hogy az általános drágaság végső oka mégis csak a mi Ausztriával való szomorú közöségünk. Ezért van, hogy akár jó a termés, akár rossz, Ausztria arat, mi pedig koplalunk. Segítségért hiába kiáltunk. Mindenki hallgat. Ez a nagy csend azt kiabálja:

— Nincs segítség! . . .

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter özv. Nagy Sándornét, aki a debreceni posta- és távirtdahivatalnál mint napdjias évek óta működik, posta- és távirtda kezelőnek nevezte ki.

— **Szabadságról.** Komlóssy Pál dr. rendőrfogalmazó ma hazatért szabadságról. Hivatalát holnap foglalja el.

— **Mit árulnak a piacon?** Régióta hangoztatjuk már, hogy a piaci visszaéléseket a legnagyobb szigorral kell megtörölni és a piaci vizsgálatokat a legtúzetesebben kellene végezni, mert mit ér az, ha néhány koronát sóznak a gyalázatos méregkeverők nyakába, ha annak semmi fogantatja nincs? A piaci árusok szemtelensége határt nem ismer. Ma *Erdei János* nevű szegény ember emelt panaszt a rendőrségen *Faragó Ferencné* hentesáru ellen, akinek Dégenfeld-téri sátrában 10 fillérért olyan tepertőt vett, amelyben nemzestek a férgek és kukacok. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Debrecen város mártonfalvai birtoka.** Debrecen városának Szab les negyében, Martonfalva községben nagyobb birtoka van. A birtokot telekkönyvileg meg most sem sikerült rendezni, ami gyakran kellemetlenégekre ad okot. Magosa György dr. főügyész írásbeli indítványt terjesztett a tanács elé, melyben azt mondja, intézzen a tanács felterjesztést az igazságügyminiszterhez, hogy a mártonfalvai birtok telekkönyvi rendezése miatt a betétszerkesztésre küldjön ki bizottságot. A tanács az indítványt elfogadta és a felterjesztést megtette az igazságügyminiszterhez.

— **Helyszíni szemle a Debrecen-sámsoni vasutnál.** A most épült Debrecen-sámsoni vasutnál helyszíni szemle lesz a hó 27-én. A vasut mentén az eddig 60 m. távra belül több ház és pedig náddal fedett ház van. Az érdekelt vasuttársaság most azt kéri a várostól, hogy térjen el a 60 méter távra, mert ellenkező esetben azoknak a házaknak lebontását kell eszközölni, ami nagy költséget igényel. De különben is ők kockáztatják a tűzbiztonsági szempontból nem veszedelmes. Ez okból tartanak a hó 27-én helyszíni szemlét.

— **Póttartalékosok behívása.** A debreceni 39. gyalogezred itt állomásozó zászlóaljához október hó 2-án 650 póttartalékos vonult be. A póttartalékosokat a barakokban szállásolták el.

— **Képviselőválasztók névjegyzéke.** Debrecen város jövő évi országos képviselőválasztó névjegyzéke már jogérvényes. A kiigazított névjegyzék ellen felelősséget nem adtak be. — A határidő lejárt és így már a város felterjeszheti a belügyminiszteriumhoz.

— **Eötvös Károly mandátumát megtagadják.** Mint a Magyar Tud. értesül, a VII. kerületi függetlenségi Barabás-párt elhatározta, hogy Eötvös Károly mandátumát a képviselőház igazoló választmánya előtt panasszal fogja megtagadni a következő okok miatt: I. Kétféle, a Barabás-párt nevében kibocsátott hamisító körlevél-

nek a kerület választóihoz történt szétküldése miatt 2. A választói bároák kiállítására körül felmerült szabálytalanságok és visszaélések miatt. A panaszt már a napokban be fogják nyújtani a Házhoz.

— **Elmaradtak az ellenőrzési szemlék.** A honvédelmi miniszter ma egy rendeletet intéz az alispánhoz, amelyben arról van szó, hogy a közös hadsereg és honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfelkelés időszakai jelentkezései a folyó évben nem tartatnak meg. A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesítendők.

— **Petőfi dalkör háziestélye.** Néhány dalkedvelő fiatal ember 1896. augusztus 14-én elhatározta hogy új dalkörnek alapít; a határozat fogantatja ment és 1897. március 15-én bemutatkozott ez a dalkör a legnagyobb magyar költőnek neve alatt, mint Petőfi dalkör. A dalkör megalapításának tizedik évfordulóját ünnepelték kedden este a dalkör nagyszámmal összesereglett tagjai barátságos vacsora és vig. nótázás közben. Komlóssy Arthur a dalkörnek alapszabály szerű megalakulása óta fáradhatatlan tevékenységű elnöke mondotta az első felköszöntőt, meleg szavakkal üdvözölve a dalkör alapítót s működő tagjait, akiknek buzgó kitarásával lehetett csak elérni azt az elismerést, amelylyel ez a dalkör a társadalom részéről ma mindenütt találkozik. Hálás szavakkal adózott a társadalomnak, melynek folytonos rokonszenve kitüntette a dalkört, úgy anyagi, mint erkölcsi felvirágzását ez által elősegítvén. Külön kiemelte a debreceni hölgyeknek érdemét s mint a dalkörnek egyik legigazabb s jóakaró barátjáról, alapítójáról emlékezett meg lelkes szavakkal Bulyovszkyné Szilágyi Liliáról, a kinek fiatalkori arcképe ezúttal lelepleztetett s az ünnepély keretéből való távirati üdvözlése elhatározottat. Dr. Varga Lajos I. alelnök Komlóssy Arthur elnökre és családjára, s Komlóssy Arthurnéra, mint a Petőfi-zászló anyjára üritette poharát. Borus Béla II. alelnök azokat a leánykákat éllette, a kik a zászlóalap és a március 15-iki alapnak megteremtésében fáradoztak. Még több és lelkes felköszöntő tette élvezetessé az emelkedett hangulatú estélyt, mely a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Radikális párt Debrecenben.** Van Debrecenben függetlenségi párt, nemzetközi szocialista szervezet. Volt szabadelvű párt is, de ez a tavasszal feloszlott anélkül, hogy új pártállás elfoglalására lett volna benne elég meggyőződés, vagy életerő. Most egyesek kísérletet akarnak tenni a radikális demokrata párt megalakítására. Talán mondanunk sem kell, hogy ez a halva született mozgalom a letört rendszer híveinek a köréből indul ki. Azok, akik az eszmét népszerűsítik, a kuliszák mögött lappangó haladók közönséges stróhmannjai. Az új pártalakítás erkölcsi indítéka már ebből az egy szempontból megvilágítva, tisztán áll a közönség előtt. Hiteüket és befolyásukat veszített elemek akarnak újból tényezők lenni, nem meggyőződésük komolyságánál, törekvéseik tisztaságánál fogva, hanem egyszerűen a pártszervezet ereje révén. A mozgalom oly rossz szagú, úgy hogy nem is szükséges vele komolyan foglalkoznunk. Bizonyára nem lesz a városban senki, akit a csalógató szóval törbe lehessen ejteni. Az átmeneti kormányzat, a tegyverszűnet ideje különben sem alkalmas arra, hogy új pártok keletkezzenek. És hát ha egyes urak annyira lelkesednek a nemzeti jogokért, várjanak addig, amíg a fegyverszűnet ideje letelik s a nemzet újból egy emberként harcba fog menni nagy jogaiért: elég alkalmuk lesz akkor, hogy szabadságszerzetetüket és hazafi-

ságukat megbizonyítsák s hogy némileg jóvá tegyék a multban elkövetett bűneiket. Később nevekkkel is szolgálhatunk!

— **Társadalomtudományi Szabad Iskola.** Mozognak a haladók. Mint a Politikai értesítő jelenti, hogy a Társadalomtudományi Szabad Iskola, melynek alapszabályait Kristófi József hagyta jóvá, az év őszén fog először akciót indítani. Az iskolát, melynek elnöke Somló Bódog egyetemi tanár és igazgatója Jászi Oszkár, a szabadkőművesek anyagilag támogatják. Hát Jászi Viktor nem megy oda tanárnak? Kár!

— **Csendőrkörletek szaporítása.** A belügyi kormány elhatározta, hogy a csendőrkörületi parancsnokságokat legközelebb két-tővel szaporítani fogja. Erre vonatkozólag a belügyminisztérium köréből a következőket jelenik: Magyarországon most 7 csendőrkörület van, mely azonban az utóbbi mozgalmak hónapok alatt kevésnek bizonyult, amikor egy-egy körületi parancsnokságnál a leggyorsabb intézkedésre volt szükség. A belügyminisztériumban ezért elhatározták, hogy legközelebb felállítják a debreceni és szombathelyi csendőrkörületet. A kormány először a debreceni csendőrkörületi parancsnokságot óhajtja szervezni, mert arra a hajdusági szocialista mozgalmak következtében nagy szükség van. Hajdumegye most a budapesti csendőrkörületi parancsnokság hatásköré alá tartozik, de ez az állapot nem tartható tovább fenn. Az új csendőrkörületi parancsnokságok szervezési munkálatai már folynak a belügyminisztériumban és úgy Debrecenbe, mint Szombathelyre egy-egy ezredes, egy törzstiszt, számvetői kar és tanosztály parancsnok jön a csendőrkörületi parancsnoksággal.

— **Földrengés.** Szatmártonkátáról jelentik, hogy ott vasárnap éjjel fél 12 órakor a Mátra felől délre haladó földlökést éreztek, amely 15 másodpercig tartott. A szekrényeken feldőltek az edények, két kémény összedől s a katolikus iskola fala megrepedt. Negyedóra múlva a földrengés megismétlődött. A lakosság nagyon megijedt. Legutóbb 1867-ben volt ezen vidéken földrengés, mely nagy rongálást okozott.

— **Nagyenyed feldúlója meghalt.** Brassóból írják, hogy Axentye Szever, a hirhedi oláh praefect, Nagy-Enyed város egykoru feldúlója az ottani kórházban hosszas kiszorítás után meghalt. Axentye Szever nevét undorral és gyűlölettel ejtette ki minden magyar ember. Ma is megfagy bennünk vér, ha e szörnyetegre gondolunk, aki a legpokolibb ravaszossággal ejtette törbe Nagy-Enyed négyezer főnyi lakosságát és lemészároltatta a preszákai szorosban.

— **Lőszemle a huszárságnál.** A szokásos lőszemlét a 16. közös huszárezrednél a hó 27-én, a 2. honvédhuszárezrednél a hó 28-án tartják meg.

— **Munkások kötelező balesetbiztosítása.** Az Országos Ipartanács állandó bizottsága a hónap 16-ikán, esütőtökön délelőtt tíz órakor Wekerle Sándor miniszter elnök elnöklésével a kereskedelemügyi minisztérium tanácstermében teljes ülést tart, amelynek tárgya a Szerényi József államtitkár által készített törvényjavaslat a beteg munkások segítéséről és kötelező balesetbiztosításáról.

— **Koldus-részvénytársaság.** A dési rendőrség a napokban jól szervezett koldus részvénytársaságot nyomozott ki. Egy nyugalomba vonult vén koldus volt a részvénytársaság ügyvezető igazgatója. Ő osztotta ki naponta a szerepeket, ki hol álljon föl és ki legyen a szánta, a bűna, vagy vak. A koldusok minden este jelentkeztek az igazgatónál, beszámoltak a napi eseményekről, átadták keresüket, amiért rendszeres lakást, ellátást és ruhát kapnak. A társaság a főlöleget gyümölcsözőleg helyezte el és abból nyugdíjalapot akart létesíteni.

szerel: Marschalkó József min. osztálytanácsos, Lerner Péter dr. min. osztálytanácsos, fővámigazgató (helyettese: Hankisz János dr. pénzügyi tanácsos, fővámigazgató-helyettese), König Tivadar dr. miniszteri osztálytanácsos. III. A földmivelésügyi miniszterium részéről: Otlik Iván min. tanácsos, Roth Loránd min. osztálytanácsos (helyettesek: Györy Loránd miniszteri titkár, Koós Jenő min. segédtitkár). IV. A központi statisztikai hivatal részéről: Herzeg Ferenc dr. miniszteri titkár. 2. Időköz közt megbízatással című tagok: I. A kereskedelemügyi miniszter által 3 év tartamára kinevezve: Cserháti Jenő megegyetemi tanár, Fritz Péter, a budapesti kereskedelmi és iparkamara titkára, Heidberg Tivadar dr. vegyészeti gyártulajdonos, Herz Vilmos, az első magyar papírpar r. t. vezérigazgatója, siklósi Tschögl Henrik nagykereskedő, Zsolnay Miklós majlathagyáros. II. A pénzügyminiszter által három év tartamára kinevezve: Farbak István nyug. m. kir. főbányatanácsos, a bányászati és kohászati egyesület ügyvezető-elnöke, tiszti Freund Vilmos vezérigazgató, Galocsy Árpád m. kir. kohómérnök, a bányászati és kohászati egyesület titkára, Hatvani-Deusch Sándor főrendiházi tag, nagyvárosi Szirmai Oszkár gyárigazgató, farkasházi Wieland Arthur földbirtokos. III. A földmivelésügyi miniszter által három év tartamára kinevezve: László László országgyűlési képviselő, Lónyay Ferenc dr. miniszteri osztálytanácsos, Pallavicini Ede gróf, válságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, Pirkner János min. tanácsos, Tomcsányi Gyula min. tanácsos, Zselenszky Róbert arcf., válságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag. A debreceni kereskedelmi és iparkamara Szavay Gyula titkárt küldte ki a vámügyi tanácsba.

Drágább lesz a pénz. Bécsből írja tudósunk: A pénzpiac helyzete annyira kedvezőtlen és különösen a magyar pénzpiac oly nagy igényekkel lép föl, hogy még első budapesti penzintézetek is a bankrót-nál magasabb percentet fizetnek. Az utóbbi napokban 4³/₁₀%-ra helyezték el itt nagyobb váltókat. Így előrelátható, hogy az osztrák-magyar bank már a közel jövőben föl fogja emelni a kamatát. Legkésőbb szeptember első napjaiban várható a bank kamatfölemelése. A beavatottak a kamatábnak 4¹/₂%-ban való megállapításában hisznek, de éppenséggel nincs kizárva, hogy az emelkedés egy egész percentet fog elérni. Akinek tehát pénzre van szüksége és — van hitelle, hiszen a pénzbeszerzéssel, amíg meg nem drágul a pénz.

Budapesti szurómarhavásár. Aug. 15. Felhajtattott 774 darab élő borjú, (közte 4 darab rugott). Árjegyzések: Elsőrendű élő borjúkért 92—102 fillérig, kivételesen 104 fillér, középminőségű élő borjúkért 80—90 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat langha volt, az árak 6-8 fillérral kilogrammonként csökkentek.

Köbányai sertésüzlet. Augusztus 15. Elzott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 112—113 fillérig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 119—120 fillérig. Fiala közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 122—123 fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 126—127 fillérig. II. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) 122—124 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm) — — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) 124—126 fillérig. Sertéslétszám: 1906. augusztus 12-ik napján volt készlet 49035 drb. 1906. augusztus 13-ik napján felhajtattott — darab. 1906. augusztus 13-ik napján elszállított 369 darab. 1906. augusztus 14-ik napjára maradt készlet 48.666 darab. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Bécsi sertésvásár. St.-Marx, aug. 15. A mai vásárra felhajtattott 11.127 darab sertés és eddig 5708 darab zsír- és 6019 darab hussertés. Árjegyzések: elsőrendű magyar sertésekért 102—103 fillérig, kivételesen 104 fillér, szedett sertésekért 102—103 fillérig, kivételesen 104 fillér kilogrammonként (súlyban, levonás nélkül). Az irányzat langha volt.

Regény-Csarnok.

Egy kis terccel lejjebb.

Irta: Zöldi Márton.

Azaz tiszteletteljesen kezelt oskolt. Kornélia egy pillanat alatt tisztában volt a helyzettel. Ez az ember nem ismerte meg. Lehet-e ez? Ugy látszott, hogy igen. Erre vallott teljes elfogulatlansága, obligát bókálása és üres fecsegése.

A művésznő barátságosan beszélgetett vele a színpad mögött. A tenorista bőbeszédűnek mutatkozott. Otromba tulzással beszélt fényes multjáról, diadalairól, s valami bántó, filiszteri savanyúsággal hozta szóba azt az átkozott gégehurutot, amely néhány év óta öldöki.

— Néha oly fátyolos a hangom, hogy botrány...

Es az előadás során valóban bizonyult. A második felvonás duettjében oly hamisan énekelt, hogy csakis Kornéliának abszolút biztossága tudta megmenteni a jelenetet a botránytól.

A felvonás után a primadonna minden bosszúság nélkül csak annyit mondott a színpadi partnernek:

— Az Istenért, vigyázzon!

A harmadik felvonás börtönjelenetében megismétlődött a veszedelem. Kornélia egy helyen mérgesen rántotta össze a szemöldökét, s a tenorista ettől kezdve rá se mert nézni. Ugy ódalgott félre, mint valami tetten ért tolvaj, könnyebbülten lélegzett föl, amikor Luna gróf halálra ítélte, s a színről kihurcoltatta.

Másnap délután a színház mögött elterülő parkban egyedül sétált Kornélia, amikor a véletlen a tenoristát ismét elébe hozta. Nem kerühtek el egymást. A tenorista benső fölindultsággal üdvözölte a művésznőt, akit oly magasan érzett maga fölött. Lesütötte szemét, mint aki el van készülve, hogy kellemetlen megjegyzéseket fog hallani.

— Ah, kisasszony, — mondotta hebegve, — milyen rosszul ment tegnap a duett...

Kornélia mosolygott.

Bizony rosszul. Ön félhangot esett. Tudja, hogy ez borzasztó...

— Mindenestre.

— De hát miért erősködik, barátom? — kérdezte Kornélia szánakozó hangon, — miért énekli a strettát eredetiben. Önnek azt transzponáltatni kell.

— Gondoltam már rá.

— Okvetlenül. A tenoristának mindent megbocsátanak csak a gixert nem.

— Ez igaz.

Kornélia kedvet érzett folytatni az oktatást:

— Aztán lássa, a szöveg kiejtése is lehetetlen. Annyira vigyáz, annyira fél, hogy csak a magánzókat meri kiejteni. Az nagyon rontja a hatást.

— Tökéletesen igaza van. Csókolom kezeit... Milyen jó ön... Arra voltam elkészülve, hogy megszid és ime...

Hálásan nézett a primadonna nyugodt arcára, aztán ismét beszélni kezdett.

— Szavamra mondom, hogy tegnap, amikor először beszéltem önnel, rendkívül ismerősnek tetszett az arca... Nem, nem az arca, a hangja... Vagy talán inkább a szeme...

Kornélia föl kacagott.

— Ön apránként át fog térni a földre, az orra, a fogra... míg végre kisüt valami hasonlatosságot.

A tenorista nagyon komolyan igyekezett lenni.

— Tessék elhinni, szavamra mondom. Meg mertem volna esküdni... Egész éjjel gondolkoztam... Azt hiszem, Bukarestben láttam valamikor...

(Folytatjuk.)

„Jegenye“

gyógyfürdő

Kolozsvár-megyében,

Bánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Klimatikus (Subalpin) gyógyhely.
Mórfürdő, fenyő- és 9° Lobogó fürdők.

Javalva:

Kezdődő tüdőbetegeknek.

Scrofuloticusoknak.

ANGOLKÓROSOKNAK.

Verszegénység — Hysteria,

Idegyengesség ellen.

386-5-3.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszergyöngyök, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. 2 K. 60 fill. 121-22 1 " 4 " 80 "

Hirdetések

„DEBRECEN“

részére

jutányosan felvétetnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-utca 9. — Telefon: 412.

1098/1906. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 1703/2 — 1906 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Mészáros János részére Demjén Gábor Kösztüszegpusztai lakostól 279 kor. 30 fill. tőke, ennek az esedékesség napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 122 kor. 10 fill. perköltség erejéig 1906 évi június hó 20-n. bírósággal lefoglalt és 2090 korona — fillérre becsült lovak butorok és egyéb ingóságok 1906 évi augusztus hó 21 n délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és a végrehajtást szenvedettnek debreceni kösztüszegi tanyáján megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debrecen, 1906. július hó 25-én.

Bódogh Zs.

birói kiküldött.

Szerbvaszon bluzokra és pon- gyolákra most

17 kr.

248-x-94

Bosznay J. és Társa

—● divat-árúházában ●—
Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Előpaták

gyógyfürdő

kiválóan jó eredménnyel használható a gyermekvese, hólyag és a méh hurutos bántalmainál. máj és lépajánál, köszvény és csuznál, alfesti pangásoknál valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségekben. A nagyhirű előpatáki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézet, kezelés, masszázs, svédorna diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fe. Fürdő-idején május 15-től szeptember 15-ig. Vasúti állomás: Földvár és Sepaszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidejében (május 15-től június 15-ig és aug. 20-tól szept. 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50 %-al és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpatáki ásványvíz, mely a szén-savdus, égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz, háznál is használható és üdítő, kellemes ital tisztán vagy borral vegyítve, nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön eventként egy millió palaeknél több kerül forgalomba. Székküldési hely: Előpaták, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben. 343-4-4

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Villamos Színház

a szénapiacon megnyílt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.
MŰSOR:

Augusztus 14 és 15-én:

1. A megmentett becsület. 2. Tehetetlen tolvaj. 3. Sok lárna semmiért. 4. A galambtündérnő. 5. Egy új cylinder kalandja. 6. „Vigyáz“ a férjem jön. 7. A nátha. 8. Az élő virágok. 9. Műsoron kívül. 10. Műsoron kívül.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr. 404-x.
Kezdeté este 7 órától 11-ig, óránként.

Pénzkölcsön.

minden összegben, mindenkinek, kötelezvényre, váltóra, butorra, életbiztosításra, betáblázásra 3 1/2 4 és 5 %-ra. Részletfizetésre. **Löhhoffel & Berlin W. 35.** Válaszbélyeg küldendő.

347-30-12.

Ursus

a legtökéletesebb szabadalmazott borsajtó, felsőnyomással három ártételel. **Vasgerendaszerkezet**, legmagasabb nyomó képesség, a törköly egy darabban leemelhető; a mint vasrészekkel nem érintkezik ezáltal a bor megfeketedése kizárva. — Könnyű kezelés kevés munkaerővel,

Honl gyártmány, szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve. — Lőpor árusítás. 416.x-2.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debreczen.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrszítátlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatuvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermeked üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy **higanytól nem tartalmaz** és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpep 1 K. — Arcvíz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Világszerte híres a borszéki gyógy-borvíz.

A „főkuti“ gyógy-borvíz a legkellemesebb italu, legszénasavasabb üdítő ásványvíz úgy magában mint borral és gyümölcs szörpökkel vegyítve.

A „Kossuth-kuti“ gyógy-borvíz kitűnő összetételű alkalikus vasas savanyúvíz, gazdag vas és mész tartalmánál fogva igen jó hatással van a vérszegénység minden neménél, továbbá az angol görvély kóroknál.

A „Boldizsár kuti“ gyógy-borvíz nemcsak kiválóan üdítő élvezeti víz; de kitűnő sikerrel használatik a vese, húgy hólyag és köszvény bántalmak ellen, a légző és emésztő szervek hurutainál, vizeleti nehézségeknél, megakadályozza a húgyhomok lerakódását.

Nagy lithium tartalma. Húgyhajtó hatású. Szénasavas. Csira (bacillus) mentes.

Borszéki gyógyfürdő.

A ki sulyt helyez arra hogy egészsége, ifjui frissesége megmaradjon, az jöjjön Borszékre az egészségének, újjászületésének a forrásaihoz.

Gyógyászati tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik fehérvárosban) tiszta portól mentes levegő. Szénasavban gazdag vasas ivóforások. Szénával telített hideg lobogó fürdők, kitűnő vasas lápfürdők, melegített szénasavas kádfürdők, hideg vízzel gyógyító intézet, masszázs, villamosítás, tej és savókúra, terainkúra. Villámvilágítás.

Prospektusokkal, felvilágítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság Borszék (Csikmegye) Naponta Dédáról — Borszékre kényelmes gyorskocsiját. Utazás 6 óra Autombil járat.

Kapható Debreczenben: Klein Ignác úrnál, továbbá minden nagyobb fűszer üzletben, nevezetesebb szálló-, kávéház- és vendéglőben.

Utolsó vasut állomás Dédá. Posta, távirtda és telefon helyben.

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűvel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Feleséget keres

fatal, keresztény kereskedő, kitűnő üzlet tulajdonosa. Hozomány megkívánlat, de nem föltétlenül szükséges. A kik boldog családi otthon óhajtanak, teljes névvel, esetleg fényképpel is ellátott ajánlatokat „Kettő egy pár” jelleg alatt küldjék a lap kiadóhivatalába. Titoktartás biztosítva.

Haszonbérbeadó birtok.

A szépen 19 nyilas tanyaépületekkel ellátott földbirtok 1906. október 1-től kezdve haszonbérbeadó. Értekezhetni Dr. Márton Kálmán Piac utca 44 szám alatt. 397-x-1.

Kitűnő

s. stakerti ó-bor eladó. — Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 398-x-1

Keresek

Szeptember 1-re 2 szobás lakást hozzá tartozóival azon az utcánál ahol a kis vonat vagy a lövönat közlekedik. Cim a kiadóhivatalban.

A valódi „Tulipánerdő“

szivarka hüvely és szivarka-szivarka gyári főraktára Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvész-kert-u. 14. csakis ott kaphatunk valódi „VERGE“ egészségi papírból készült szivarka hüvelyeket legolcsóbban: 100 Tulipán hüvely 12 kr. Tiszti hüvely 10 kr. Progress 10 kr. King 08 kr. Rákóczy 12 kr. Ambro 12 kr. Aranyozott hüvely 18 kr. viszont eladóknak kedvezmény. — Telefon 374. Egy tanuló felvétetik. 360-10-5

Kisebb fajta

káposztás hordó megvételre kerestettik Cim a kiadóhivatalban.

Egy jó

családból való fiu asztalos tanulónak felvétetik. Fuchs János asztalos mesternél Debrecen Posta kert 4 szám. 426-2-1,

Visk-Várhegyi Acél-fürdő.

(Mármaros-megye.)

A verhovinai hegység legbájosabb, legkisebb részén van a Visk-Várhegyi ACÉL-FÜRDŐ. A legkiválóbb orvosi szaktekintélyek által elismert gyógyforrás, mely megszünteti a vérhiány mindennemű alakjait.

Kitűnő gyógyhatásának bizonyult a Visk Várhegyi Acél-forrás Különösen: a gége, légcső, tüdő, gyomor, bél és hólyag idült hurutjainak.

Biztos gyógyulást nyújt az aranyér, terméketlenség a női- és férfi- ivarszervek bajainak.

Kérjen prospektust a VISK-VÁRHEGYI fürdő igazgatóságától.

Igazgató: **BÖHM LAJOS.**

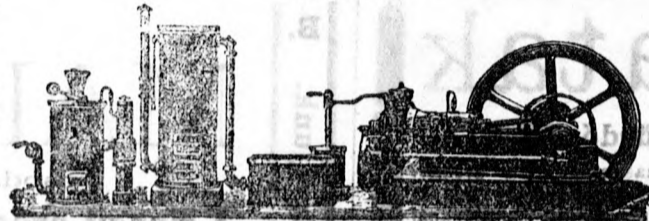
Visk-Várhegy Mármaros-megye legszebb részén fekszik, hegyekkel körülvéve. Levegője tiszta pormentes. — A fürdő vasúti állomása: *Bustyaháza*. Egy órányira Visk-Várhegytől. A t. fürdő vendégek kényelméről gondoskodva van, a vasúti állomásnál kocsik állanak rendelkezésre. A vendégek állandó orvosi felügyelet alatt vannak. Pontos postajára: Fényes vendéglői helyiségben kitűnő keresztény konyha. Penzió 6-8 korona személyenként. *Szigoruan kóser konyháról is gondoskodva van.* Olcsó, kényelmes lakásról azonkívül a fürdővendégek vendéglői ellátásáról is a fürdőigazgatóság gondoskodik. Gyönyörű, festői kirándulási helyek.

Kérjen prospektust!

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podnaničky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezetű szívógáz-generatoros motorait. 345-76-11.

Üzemeltetés irán-
ként és lóerőnként
1½-2½-fillér. Ant-
racit, faszén, vagy
foksz tüzelésre egy
aránt alkalmas.

Legmeszebb menő
szavatossá!
Első rendű referenciák.
Kedvező fizetési
felvételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Roncegno déltiroiban a Valsugana vasút mellett. 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött.

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérzekénység, női bajok, idegesség és bőrbajok stb. ellen. Minden gyógytárban kapható. — Elsőrangú gyógyintézet

„Gram Hotel des Bains“ és Parkszálloda

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel Pompás, szélétől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fürdővárad ápril 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérdézősködésre szívesen szolgál a 277-5-13. Fürdőigazgatóság

Szt. Radegund, Grác mellett.

gyógyhely és vizgyógyintézet.

Főlséges vidéken 750-1500 méter magas hegyek és kiterjedt fenyvesek között, számtalan erdős sétány, kitűnő ivóvíz, enyhe edző éghajlat mellett. — Pavillonrendszer. — Tudományos vizgyógyintézet, speciális masszázs emésztési zavaroknál, villanyozás, villanyos és szénsavas fürdők, diétakurák. — Évenként 800-an, többnyire magyarok, látogatják, nyári lakások, olcsó áruk. — Grácból nyáron automobil — omnibusz. — Az orvos magyar. —

Prospektust ingyen küld

Dr. Ruprioh igazg. főorvos.

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz tartós, rögtönszáradó és tükröfényű gyönyörű zománczsal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészetű festék-, lakk- és kenőgyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.